

Fylkesmannen
i Oslo og Akershus

Ringnes Supply Company AS
postboks 7152 Majorstuen
0307 OSLO

Miljøvernavdelingen

Tordenskioldsgate 12
Postboks 8111 Dep, 0032 OSLO
Telefon 22 00 35 00
fmoapostmottak@fylkesmannen.no
www.fmoa.no
Organisasjonsnummer NO 974 761 319

Deres ref.:
Deres dato:
Vår ref.: 2016/18171-2 M-FO
Saksbehandler: Kjersti Aastorp Hirth
Direktetelefon: 22 00 36 70

Dato: 05.10.2016

Ringnes Supply Company AS avd Gjelleråsen - Kontrollrapport

Anleggsnr. Kontrollnr. Saksnr. Rapportdato:
0233.0054.01 2016.020.I.FMOA 2016/18171 05/10-2016

Opplysninger om virksomheten

Navn	Ringnes Supply Company AS avd Gjelleråsen
Organisasjonsnr.	990666466
Bedriftsnr.	812157892
Kommune/Kom.nr.	Nittedal / 0233
UTM 32 - koordinater	Ø: 598278 N: 6644874
Besøksadresse	Bryggeriveien 2, 1481 Hagan
Postadresse	Postboks 7152, 0307 Oslo
Telefonnr.	22 06 95 00
E-post	Geir.hjellup@ringnes.no
NACE-kode	11.050 – Produksjon av øl

Opplysninger om kontrollen

Kontrolldato	15.09.2016
Virksomhetens representanter	Geir Hjellup (HMS sjef) Vanel Valentic (HMS tekniker) Erlend Aadland (Teknisk sjef) Tore Haga (Kvalitetsavdeling)
Fylkesmannens kontrollører	Simon Haraldsen og Kjersti Aastorp Hirth
Nedre Romerike brann- og redningsvesen IKS (NRBR)	Kennet Hoff, Jan Vestheim og Jan Erik Hansen
Bakgrunn for kontrollen	Frekvensbasert kontroll utfra tillatelsen
Tema for kontrollen	Utslipp til vann og luft Håndtering av farlig avfall Tanklagring Miljørisikovurdering og beredskap Internkontroll med rutiner

Sammendrag av resultat

Fylkesmannen avdekket 5 avvik og 1 anmerkning under kontrollen.

Avvik:

1. Ringnes AS har mangelfull håndtering av farlig avfall.
2. Ringnes AS har mangelfulle forebyggende tiltak for tankanlegget.
3. Ringnes AS sin risikovurdering er mangelfull med hensyn til ytre miljø.
4. Ringnes AS sin beredskapsplan er mangelfull med hensyn til akutt forurensning.
5. Ringnes AS har mangelfull utslippskontroll til luft.

Anmerkning:

1. Ringnes AS sitt avvikssystem kan forbedres i forhold til ytre miljø.

Tilbakemeldingsfrist: 1.januar 2017.

Bakgrunn

På generelt grunnlag fører Fylkesmannen tilsyn for å forebygge og avdekke forurensning av ytre miljø. Som et ledd i dette arbeidet inngår tilsyn med næringsmiddelbransjen og da spesielt knyttet opp til utslippskontroll.

Kontrollens formål er å følge opp krav gitt i utslippstillatelsen og virksomhetens internkontrollarbeid i forhold til ytre miljø.

Kontrollrapporten beskriver de avvik og anmerkninger som ble konstatert under kontrollen. Rapporten gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

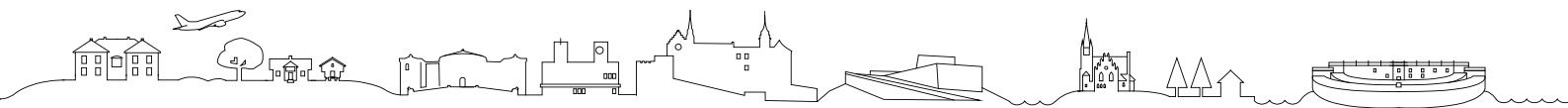
Hovedtema for kontrollen var:

- Utslipp til vann og luft
- Håndtering av farlig avfall
- Tanklagring
- Miljørisikovurdering og beredskap
- Internkontroll og rutiner

Definisjoner

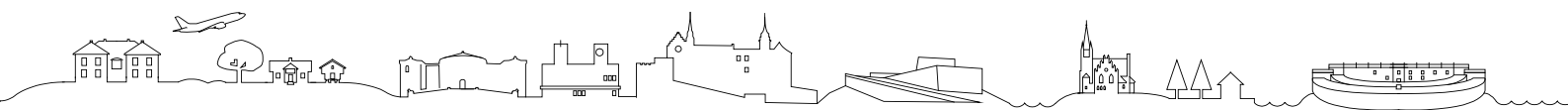
Avvik: Defineres som mangel på oppfyllelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse, miljø- og sikkerhetslovgivningen. Dette innebærer for eksempel overtredelse av krav i forurensningsloven, forskrifter hjemlet i forurensningsloven eller krav og vilkår i utslippstillatelser eller dispensasjoner.

Anmerkning: Defineres som et forhold tilsynsetatene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse, miljø og sikkerhet, og som ikke omfattes av definisjonen for avvik. Dette kan f.eks. være mangler eller svake punkter ved virksomhetens utstyr, styresystemer eller arbeidsmåte.

Dokumentunderlag og regelverk

- *Utslippstillatelse for Ringnes Bryggeri – Nittedal kommune, tillatelsesnummer 2009.0055.T.* Tillatelsen er datert 30.mars 2009.
- *Lov om forurensninger og om avfall (forurensningsloven)*, av 13. mars 1981, med senere endringer.
- *Forskrift om begrensnig av forurensning (forurensningsforskriften)*, av 1. juni 2004, med senere endringer.
- *Forskrift om systematisk, helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)*, av 6. desember 1996, med senere endringer.
- *Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)*, av 1. juni 2004, med senere endringer.

Resultat fra kontrollen

Det ble gitt 5 avvik under kontrollen.

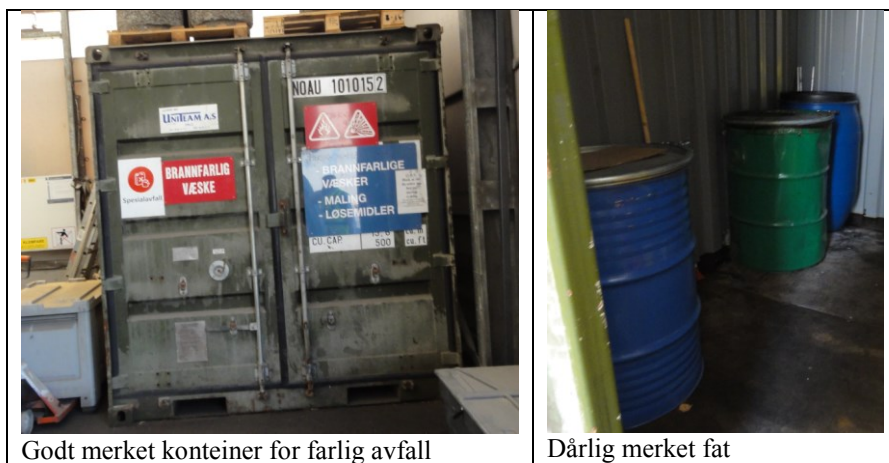
Avvik 1: Ringnes AS har mangelfull håndtering av farlig avfall

Avvik fra:

- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) §§11-5 og 11-12
- Forskrift om systematisk, helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften), § 5, annet ledd, punkt 7

Funn:

- Virksomheten har mangelfull merking av fat ved mellomlagring av farlig avfall.
- Virksomheten manglet absorpsjonsmidler hvor farlig avfall oppbevares.
- Virksomheten har ikke oversikt over alle typer avfall som oppstår på anlegget.
- Virksomheten kunne ikke fremvise en skriftlig rutine for håndtering av farlig avfall ved tilsynet.

Godt merket konteiner for farlig avfall

Dårlig merket fat

Foto: Fylkesmannen i Oslo og Akershus

Kommentarer:

Farlig avfall som batterier, oljefiltre og spillolje oppbevares på bilverksted. Farlig avfall som oppstår fra laboratoriene fraktes av laboratoriepersonell til konteiner i telt. EE-avfall ble også lagret inne i teltet. To vaktmestere som er ansatt i Sodexo er ansvarlig for å bestille henting av farlig avfall, inkludert tømming av oljeutskillerne og sandfang.

Farlig avfall skal tas hånd om på en forsvarlig måte. Alle som oppbevarer, transporterer eller håndterer farlig avfall, skal treffe nødvendige tiltak for å unngå fare for forurensning eller skade på mennesker eller dyr. Farlig avfall skal ikke blandes med annet avfall.

Ringnes AS opplyser at de har startet med elektronisk deklarerer og har gitt fullmakt til Norsk Gjenvinning AS for deklarereringen. Ringnes AS som produsent har fortsatt ansvar for sitt eget avfall og må påse at de følger opp Avfallsdeklarerer.no når nye deklarasjoner leveres/sendes fra fullmaktshaver. HMS tekniker er den som følger opp elektronisk deklarerer hos virksomheten og rapporterer til Fylkesmannen årlig.

Oppfølging og tilbakemelding:

1. Ringnes AS må sørge for tydelig merking av farlig avfall.

2. Skriftlig rutine for håndtering av farlig avfall oversendes Fylkesmannen innen tilbakemeldingsfristen. Rutinen må omfatte:

- oversikt over hvilke type farlig avfall som oppstår på hele anlegget
- hvor og hvordan farlig avfall skal lagres
- merking
- levering (hvordan og hvem)
- deklarerer (fullmakt og oppfølging)
- hvem er ansvarlig i bedriften

Avvik 2: Ringnes AS har mangelfulle forebyggende tiltak for tankanlegget

Avvik fra:

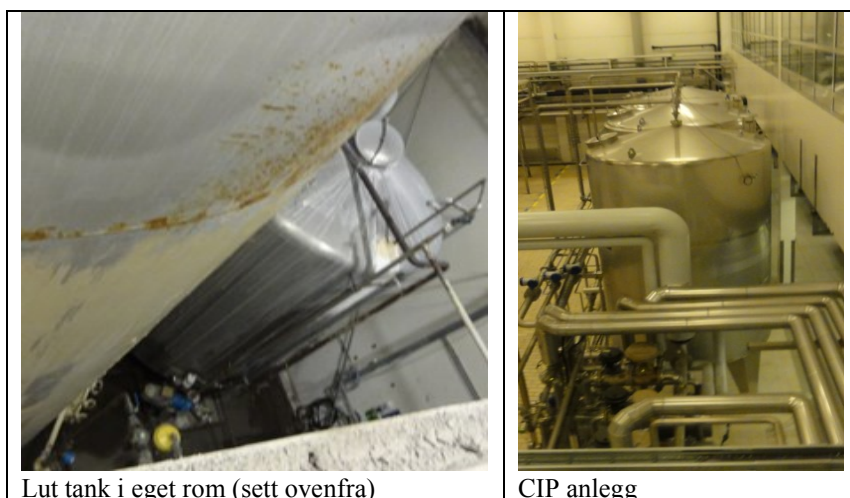
Forskrift om begrensnig av forurensning (forurensningsforskriften)§18-6

Funn:

- Tankanleggene mangler tilstrekkelige barrierer, både organisatoriske og tekniske.
- Virksomheten mangler skriftlig vedlikeholdsprogram for tankanleggene.
- Virksomheten mangler skriftlige rutiner for drift og overvåking for tankanleggene.
- Merking av rør fra tank med fyringsolje og inn til fyringsanlegg er mangelfull.

Tank med fyringsolje. Foto: Fylkesmannen i Oslo og Akershus

Lut tank i eget rom (sett ovenfra)

CIP anlegg

Tanker med utløp til utjevningsbasseng. Foto: Fylkesmannen i Oslo og Akershus

Kommentarer:

Ringnes AS har mange tanker i sitt anlegg, og de kunne ikke vise til noen rutiner for drift, vedlikehold eller overvåking av tankanleggene under tilsynet.

Tanker som ikke er nedgravet og inneholder farlige kjemikalier er regulert i forurensningsforskriften kapittel 18 om tanklagring. Kapitlet gjelder for tanker med petroleumsprodukter på mer enn 10 m³ og for andre kjemikalier og farlig avfall på mer enn 2 m³. Kapitlet gjelder også rørledninger og annet utstyr tilknyttet lagringstankene.

Uavhengig av hvilke tiltak som følger av miljørisikovurderingen skal den ansvarlige for lagringen sørge for å iverksette følgende tiltak:

1. Barrierer

- Tankanleggene skal sikres med nødvendige barrierer mot de ulike typer hendelser som kan medføre forurensning. Barrierer skal være basert på en vurdering av miljørisiko for den aktuelle situasjon.

2. Teknisk tilstand og vedlikehold

- Tankanlegget og de tekniske barrierene skal til enhver tid ha en tilfredsstillende tilstand for å forebygge forurensning. Det skal utarbeides kriterier for hva som regnes som tilfredsstillende teknisk tilstand.

- For å opprettholde en tilfredsstillende teknisk tilstand, skal det etableres og gjennomføres et forebyggende vedlikeholdsprogram for utstyr som kan påvirke fare for forurensning.

3. Rutiner for drift

- Basert på miljørisikovurderingen skal nødvendige rutiner og prosedyrer etableres og vedlikeholdes for å hindre forurensning ved normal drift og forutsigbare variasjoner i driften av tankanlegget. Det skal påses at rutinene følges.

4. Overvåking

- Etablere de rutiner og tekniske overvåkingssystemer som er nødvendige for å oppdage fare for eller inntrådt forurensning.

- Rutinene og overvåkingssystemene skal omfatte aktiviteter som lasting, lossing, overfylling og andre aktiviteter tilknyttet tankene, og perioder uten slike aktiviteter.

5. Merking av tanker/rør

- Tanker og rør skal merkes med innhold og annen relevant informasjon på godt synlige steder. Merkingen skal være tydelig og lett forståelig både for personell som arbeider i bedriften og for eksternt beredskapspersonell.

Oppfølging og tilbakemelding:

- Ringnes AS må merke rørene for tankanleggene.
- Ringnes AS må utarbeide rutiner jamfør forebyggende tiltak ovenfor, og en oversikt over disse oversendes Fylkesmannen innen tilbakemeldingsfristen.

Avvik 3: Ringnes AS sin risikovurdering er mangelfull med hensyn til ytre miljø

Avvik fra:

- *Utslippstillatelsen punkt 9.1 og 9.2*
- *Forskrift om systematisk, helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5, 2.ledd punkt 6*
- *Forskrift om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften) §18-4*

Funn:

- Virksomhetens risikoanalyse mangler akseptkriterier i forhold til ytre miljø.
- Virksomhetens risikoanalyse er lite konkret i forhold å definere konsekvens for ytre miljø.
- Virksomheten har ikke vurdert sårbarheten til miljøet og omgivelsene.
- Virksomhetens risikoanalyse er mangelfull i forhold til tanklagring.
- Virksomhetens analyseresultat (november 2015) for utslipp av oljeholdig avløpsvann fra oljeutskiller i bygg 51, viser et høyt oljeinnhold på 211 mg/l.

Kommentarer:

Ringnes AS oversendte i forkant av kontrollen en miljørisikoanalyse fra 2011 for hele anlegget, men ingen tiltaksplan.

Ved tilsynet gjennomgikk HMS sjef en relativ ny rutine datert april 2016 for utføring av risikovurderinger i virksomheten, hvor også ytre miljø er inkludert. Det er derimot ikke utført noen risikovurdering utfra denne rutinen.

Miljørisikovurdering

Risikovurderingen må omfatte alle forhold som kan medføre fare for forurensning til vann, grunn eller luft, som betyr at følgende må være inkludert:

- tanklagring av kjemikalier og fyringsolje (med tilknyttet utstyr, installasjoner, aktiviteter/operasjoner)
- drift av oljeutskiller med sandfang
- drift av utjevningsbasseng og pumper til avløpsnett
- drift av oljefyringsanlegg og valg av type brensel
- ledningsnett
- kontrollsystemer og alarmfunksjoner

Ringnes AS må vurdere om de deler av ytre miljø (vann, grunn og luft) rundt anlegget som faktisk kan bli berørt av forurensningen, også kan ta skade av forurensningen (sårbarhet). Miljødirektoratet har utarbeidet en database for naturmiljø, Naturbase. Denne gir en landsdekkende oversikt over hvilke deler av naturmiljøet som anses som verdifullt.

Virksomheten må sørge for at det settes akseptkriterier for hva som er forsvarlig miljørisiko, og både sannsynlighet og konsekvens for miljøet skal vurderes og vektlegges. Miljørisikoen som er avdekket i miljørisikoanalysen skal deretter vurderes opp mot disse akseptkriteriene, og uakseptabel risiko skal følges opp med forebyggende tiltak og handlingsplaner. Konsekvensen av forurensning til sårbare resipienter som bekk eller kommunens avløpsanlegg kan være alvorlig uansett hvor lav sannsynligheten er for hendelsen, og virksomheten må vektlegge dette når det utarbeides miljørisikoanalyser. Miljørisikovurderingen skal evalueres minst en gang i året og om nødvendig oppdateres.

Oppfølging og tilbakemelding:

Oppdatert miljørisikovurdering med handlingsplan oversendes Fylkesmannen innen tilbakemeldingsfristen.

Avvik 4: Ringnes AS sin beredskapsplan er mangelfull med hensyn til akutt forurensning**Avvik fra:**

- *Utslippstillatelsen punkt 9.3 og 9.4*
- *Forskrift om systematisk, helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5, 2.ledd punkt 7*
- *Forskrift om begrensnig av forurensning (forurensningsforskriften) § 18-7*

Funn:

- Virksomhetens varslingsrutiner ved utslipp til grunn/vann er mangelfulle.
- Virksomhetens beredskapsplan er ikke basert på en tilstrekkelig dekkende risikoanalyse.

Kommentarer:

Ringnes AS beredskapsplan: «Industrivernets beredskapsplan ved Ringnes Bryggeri» ble oversendt i forkant av tilsynet. Beredskapsplanen er ikke datert og HMS sjef opplyste under tilsynet at den var under utarbeidelse. Beredskapsplanen sier ingen ting om at det er Kystverket og Fylkesmannen som skal varsles og underrettes ved akutt utslipp til ytre miljø.

Ut fra utslippstillatelsen skal Ringnes AS etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning på bakgrunn av miljørisikovurderingen. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisiko som virksomheten til enhver tid representerer, og bedriftens beredskap skal øves minst en gang pr år. Bedriftens beredskap skal også utprøves/testes minst en gang hvert år når det gjelder tanklagring, jmfør forurensningsforskriften kapittel 18.

Oppfølging og tilbakemelding:

1. Beredskapsplan for akutt forurensning basert på oppdatert miljørisikovurdering oversendes Fylkesmannen innen tilbakemeldingsfristen. Beredskapsplanen må gi en beskrivelse av beredskapen når det gjelder hendelsestyper, organisering, innsatsplaner, personell og deres kompetanse, opplæring samt type og mengde materiell.
2. Varslingsrutiner som omhandler intern varsling, varsling til kommunen og Fylkesmannen avhengig av type hendelse oversendes innen tilbakemeldingsfristen.
3. Ringnes AS må rapportere om årets beredskapsøvelser i sin årlige egenkontrollrapport til Fylkesmannen.

Avvik 5: Ringnes AS har mangelfull utslippskontroll til luft**Avvik fra:**

- *Forskrift om systematisk, helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5, 2.ledd punkt 7*
- *Forskrift om begrensnig av forurensning (forurensningsforskriften) §§ 27-5 og 27-6*

Funn:

- Virksomheten har ikke utarbeidet et måleprogram for utslippsmålinger til luft.
- Virksomheten mangler årlige målinger fra fyringsanlegget

Kommentarer:

Virksomheter som har fyringsenheter basert på rene brensler (olje, gass, kull og biobrensel) fra 1 og inntil 50 MW, må melde anlegget inn til Fylkesmannen med opplysninger om anlegget jamfør forurensningsforskriften kapittel 27-8.

Ringnes AS har et oljefyringsanlegg fra 1993 (utvidet i 2000) med to fyringsenheter som benyttes til grunnlast og spiss/reservelast, og som har en samlet installert innfyrt effekt på 24,2 MW (6,4 + 17,8), Fylkesmannen etterspurte innmelding av fyringsanlegget ved tilbakemeldingen på egenkontrollrapporten 2014 og fikk tilsendt meldeskjema med resultater fra utslippsmålinger.

Ut fra forskriften skal det måles utslipp av støv, NO_x og CO hvert år for anlegg som er mellom 10-50 MW. Utslippsmålingene til luft må gjennomføres ved representativ produksjons- og driftsforhold, og målepunktene som benyttes må gi representative målinger av utslippene til luft. Resultater fra utslippsmålinger skal oppbevares i minst 5 år og være tilgjengelig ved kontroll eller på forespørsel fra forurensningsmyndigheten.

Målinger og beregninger skal gjennomføres i henhold til et program som skal inngå i bedriftens dokumenterte internkontroll. Måleprogrammet skal beskrive fastlegging av målemetode og prøvetakingsmetode, utvelgelse av måleperioder samt beregningsmodeller og utslippsfaktorer som benyttes. Som en del av måleprogrammet skal det også foreligge rutiner for kalibrering, vedlikehold og renhold av utslippsrelatert utstyr.

Måleprogrammet skal beskrive og begrunne prøvetakingsfrekvens som sikrer representative prøver i de ulike trinnene for målinger:

1. metoder for volumstrømmålinger
2. prøvetaking
3. analyse
4. utregning og rapportering med vurderinger av fyringsanleggets utslipp til luft

Oppfølging og tilbakemelding:

Måleprogram for utslippsmålinger til luft oversendes Fylkesmannen innen tilbakemeldingsfristen.

Anmerkninger

Det ble gitt 1 anmerking under kontrollen.

Anmerkning 1: Ringnes AS sitt avvikssystem kan forbedres i forhold til ytre miljø**Kommentarer:**

Ringnes AS har et avvikssystem for rapportering av uønskede hendelser, men hendelsen med unormal pH i avløpsvann fra utjevningsbasseng var ikke avviksbehandlet i dette systemet. Det ble opplyst under tilsynet at mange hendelser håndteres på stedet og ikke nødvendigvis dokumenteres i et avvikssystem. Høyt oljeinnhold i avløpsvann fra oljeutskiller må også registreres i virksomhetens avvikssystem.

Andre forhold

Nedre Romerike brann- og redningsvesen IKS (NRBR) deltok under hele tilsynet, og hvor de hadde fokus på beredskapsplanen og farlig stoff inkludert ammoniakkanleggene. NRBR utarbeider egen rapport til virksomheten.

